

Lynkurs i eiendomsskatt

Jasper de Mooij

www.eskan.no

Mål med dette kurset

- Få en grunnleggende forståelse for eiendomsskattefaget
- Praktisk vinkling
- Få med seg «siste nytt»

Hva er eiendomsskatt?

- Eiendomsskatt er en kommunal skatt som skrives ut i henhold til lov om eigedomsskatt til kommunane 6.juni 1975 nr. 29 (eigedomsskattelova)
- Krevende lovverk og rettspraksis
- Skatteinntektene tilfaller i sin helhet kommunen, og de inngår i finansiering av de kommunale tjenestene.
- I 2013 har ca. 340 av 430 kommuner eiendomsskatt, hvorav ca. 130 kun på verk og bruk

De nye utskrivningsalternativene (2011)

§ 3: Kommunestyret kan skrive ut eigedomsskatt på anten

- a) faste eigedomar i **heile** kommunen, *eller*
- b) faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på **byvis** eller der slik utbygging er i gang, *eller*
- c) berre på **verk og bruk** i heile kommunen, *eller*
- d) berre **verk og bruk og annan næringseigedom** i heile kommunen, *eller*
- e) eigedom både under bokstav b og c, *eller*
- f) eigedom både under bokstav b og d
- g) faste eigedomar i heile kommunen, **unnateke verk og bruk og annan næringseigedom**

Til kommunen vert rekna sjøområde ut til grunnlinjene.

Nye saksbehandlingsregler

- Fra 1.1.2013
- Forvaltningsloven gjelder for saksbehandling av eiendomsskattesaker
- Klageadgang hvert år
- Utsending av skatteseddel: hvert år

Nyhet fra 2014: formuesgrunnlag

- Formuesgrunnlag (=ligningsverdier) kan brukes der den er tilgjengelig (=boligeiendommer, ikke landbruk, fritid, næring)
- Fra 2014
- Skatteetaten bygger en portal

Formuesgrunnlag: pro og contra

- **PRO (ligningstakster):**
  - Det er tilsynelatende enkelt.
  - Klagebehandlingen utføres av likningsmyndighetene
  - Årlige oppdaterte lister
- **CON (ligningstakster):**
  - Takstgrunnlaget blir lavere. Enkel forskning viser at takstgrunnlaget blir ca. halvparten av hva en forsiktig normal eiendomsskattetaksering medfører = tapt inntekt
  - Matrikkelen blir ikke oppdatert for disse eiendommene med de negativiteter dette medfører: lovpålagt, ujevnhet i andre gebyrer f.eks. vann og avløp, byggesaker

contra fortsetter...

- Næring, verk og bruk, hytter og boliger på landbrukseiendommer må tas uansett – dette varierer sterkt hvor mye det utgjør, men for enkelte kommuner nærmer vi oss 90% (Hvaler), Halsa ca.50%
- Takstnivået på det som takseres for øvrig må tilpasses
- Parallelle systemer
- Kostnadsnivået med matrikkelmodellen er trolig ikke særlig mye høyere mtp på alt pikk pakket formuesgrunnlagmodellen medfører (tilpasninger og parallelle systemer)
- Et grovt takstsysten
- Programvare og metodikk enda ikke iverksatt. 2014-kommuner blir forsøkskaniner

Grunnlag for beskatningen

- § 8 i eskl: Eiendommens antatte markedsverdi danner grunnlaget for skatteberegningen (skattetakst):
«Verdet av egedomen skal setjast til det beløp ein må gå ut frå at egedomen etter si innretning, brukseigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal.»
- Hvem får utskrevet eiendomsskatt?
  - Alle **faste eiendommer** i kommunen,
med unntak av de eiendommene som har fritak

Om fast eiendom - § 4

Til faste eigedomar vert rekna **bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke** som hagar, lykkjer, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, bryggjer og liknande og likeeins verk og bruk og annan næringseigedom.

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, møllebruk, skipsvervar, industrielle verk, og likeeins gruver, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallstykke, demningsverk, liknande arbeids- og driftsstader. Nyere V&B; el og tele, bredbånd, fjernvarme osv... Bruket når dei høyrer til eller og ting som kan setjast i klasse med Bygningar og anlegg skal trengst til verksdrifta. Arbeidstomter som er del av verket skal derimot ikkje rekna med utan tingen er ein part av sjølve føretaket.

Om fast eiendom (2) - § 4

Til **annan næringseigedom** vert rekna til dømes kontorlokale, parkeringshus, butikk, varelager, hotell, serveringsstad med vidare.

Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med verk og bruk i andre leden, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i **over 6 månader** i året før skatteåret. Eigedomsskatt vert då skriven ut sjølv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret. Verdsetjinga av anlegget skjer jamvel etter tilhøva denne datoен. Til slikt anlegg vert rekna dei fysiske installasjonane som merder, flytemodul, fôringsmaskin, fôringslager, oppholdsrom og sanitæranlegg og liknande, samt anker, lodd og liknande til forankring.

Verk & bruk

§8A-2 (2)

Ved taksering av fabrikkar og andre industrielle anlegg, skal ein ta med maskiner og anna **som høyrer til anlegget og er nødvendig for å oppfylle formålet med anlegget.**

Arbeidsmaskiner med tilhørysle og liknande, som ikkje er ein integrert del av anlegget, skal ein ikkje ta med.

Arealberegning: BRA

- For arealberegning av bygninger benyttes bruksareal (BRA).
- Dette omfatter alt areal innenfor yttervegg, også boder, trapperom og andre rom som ikke er boareal.
- Eventuelt garasjer etc. som er integrert i bolig, vil inkluderes i boligens bruksareal.
- BRA er hjemlet i Norsk Standard, og brukes også av Husbanken.
- NB Ikke P-rom areal

Etasjefaktorer

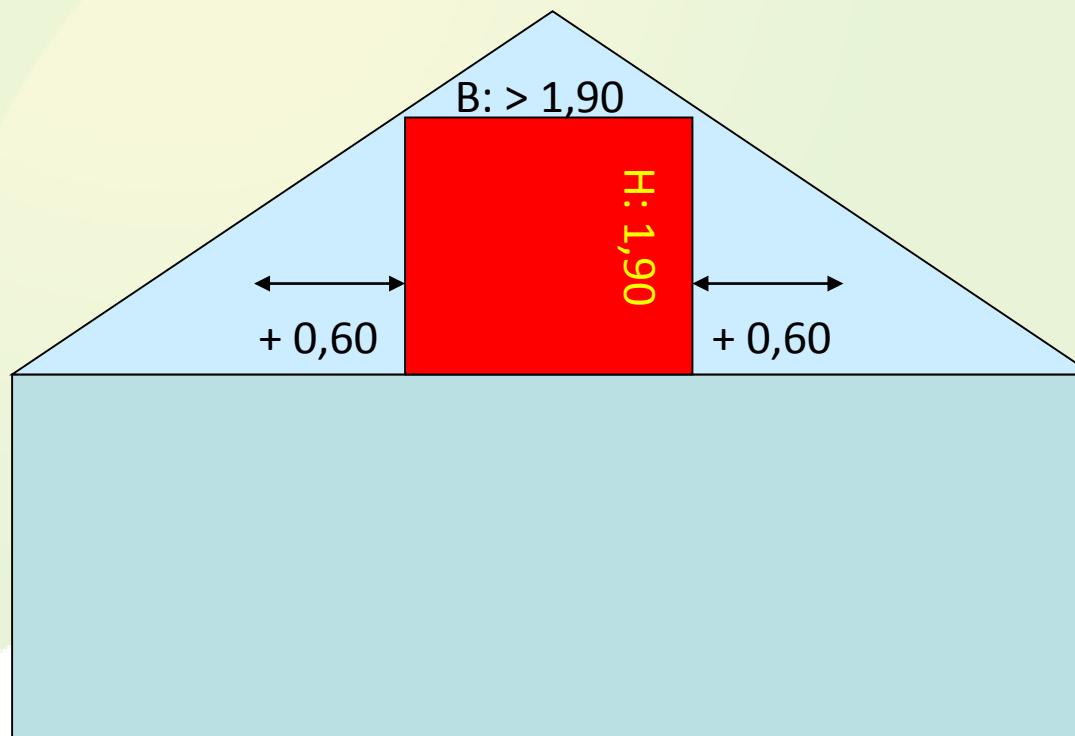
Ulike etasjetyper har ulik verdi

- Første hovedetasje 1,0
- Øvrige hovedetasjer 0,9
- Underetasje 0,7
- Loft 0,4
- Kjeller 0,3

Litt om måleregler

- Hvordan måles areal
- Måleverdig eller ikke?
- Loft eller hovedetasje?
- Kjeller eller underetasje?
- Hvorfor er det viktig å ha riktig etasjetype?

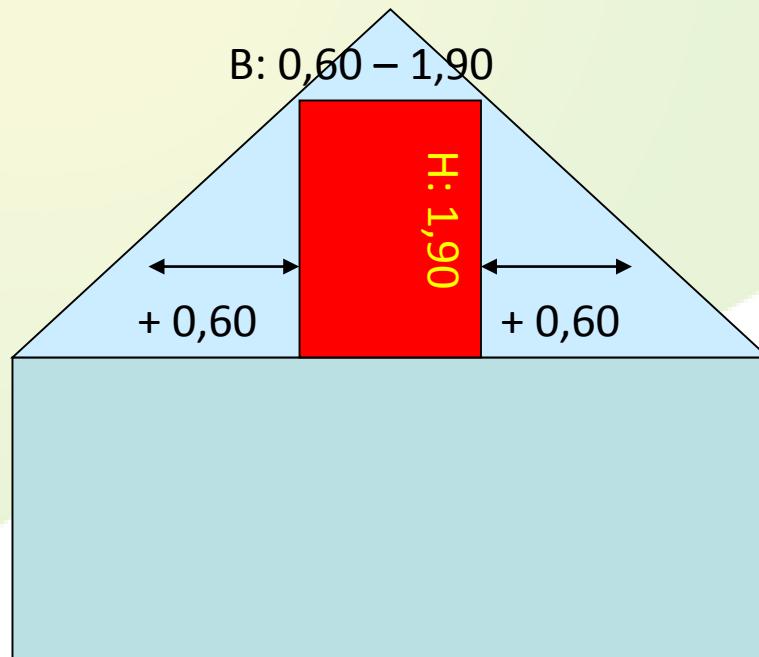
Loft/kvist eller hovedetasje?

Målt bredde + 0,60 m + 0,60 m * husets lengde innvendig
= bruksareal i kvm

(Den frie bredden i høyde 1,90 m må minst være 1,90 m!)

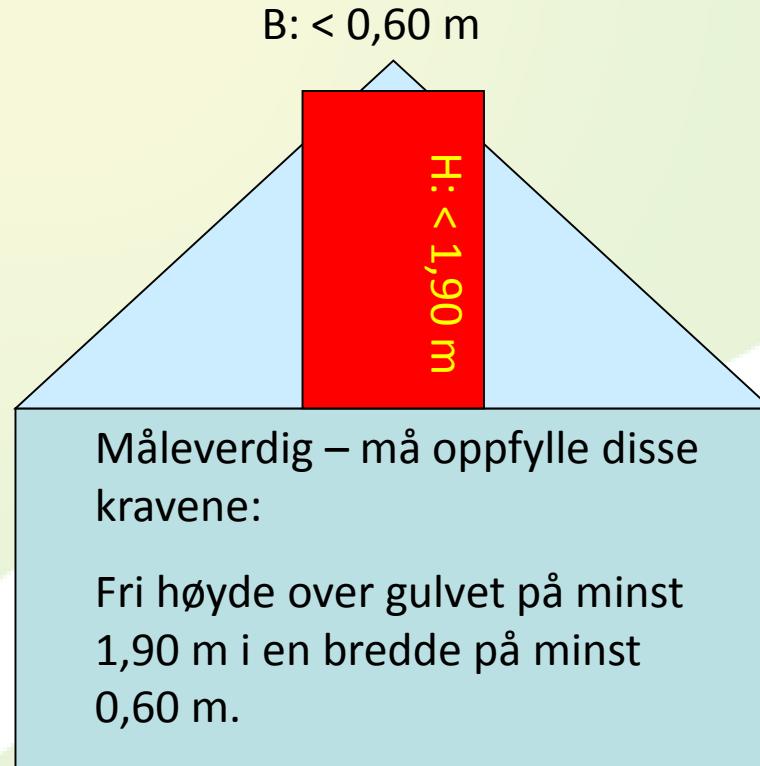
Loft eller hovedetasje?

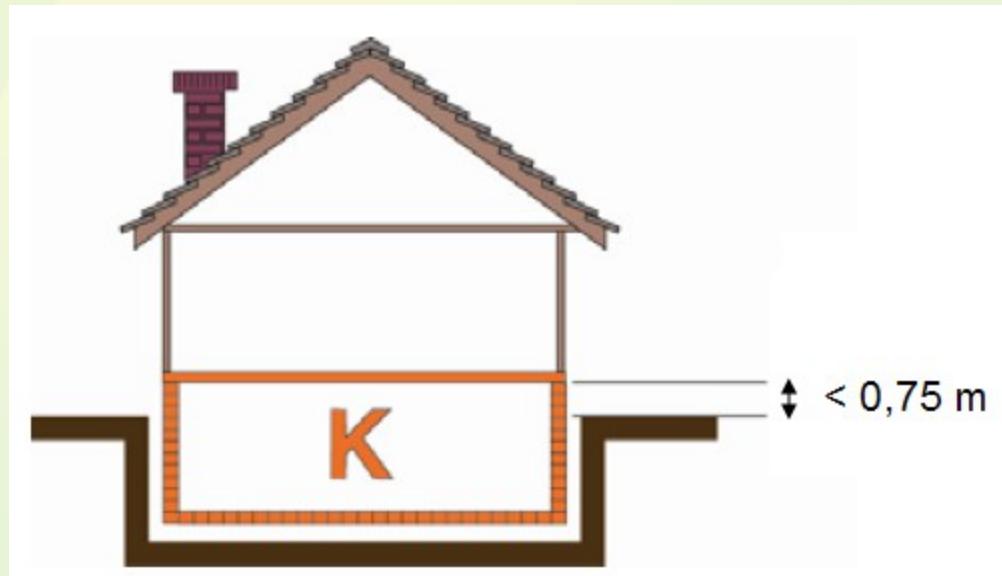
Målt bredde + 0,60 m + 0,60 m * husets lengde innvendig
= bruksareal i kvm

(Den frie høyden må være større eller lik 1,90 m i en bredde på minst 0,60 m. Loftsarealet måles til 0,60 m utenfor høyde på minst 1,90 m.)

Ikke måleverdig loft

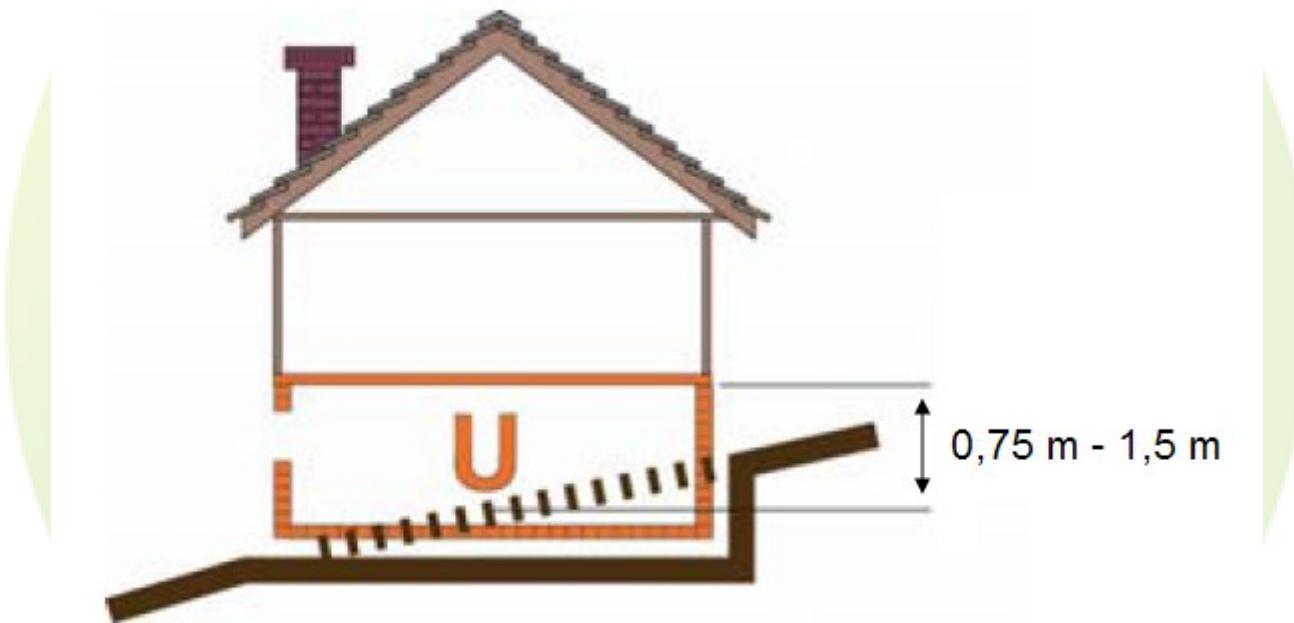
Kjeller eller underetasje?

Kjellerplan (K):

Et plan der underkant dekke eller himling er høyst 0,75 m over planert terreng i gjennomsnittsnivå rundt bygningen.

Kjeller eller underetasje?

Underetasje (U):

Et plan der underkant dekke eller himling er høyere enn 0,75 m, men høyst 1,5 m over planert gjennomsnittsnivå.

Roller

Administrasjonen

Nemnda + ankenemnda

Formannskapet

Eiendomsbesitter

Media

Ligningsmyndighetene

Kommunestyret

Roller og funksjoner

- **Sakkyndig takstnemnds rolle**

- Sakkyndig takstnemnd har ansvar for at eiendomsskattetakstene fastsettes så riktig som mulig, og at eiendommer likebehandles mht. den verdi de representerer.
- Vedtar metode og hjelpeparametre
- Vedtar rammer og retningslinjer for takseringsarbeidet i samarbeid med sakkyndig ankenemnd
- Er ansvarlig for opplæring og kompetanse innenfor takseringsarbeidet
- Er ansvarlig for saksbehandlingsmetode
- Er ansvarlig for vedtatte takster
- Er gjennom rammer og retningslinjer definert som 1. instans ved klagebehandling

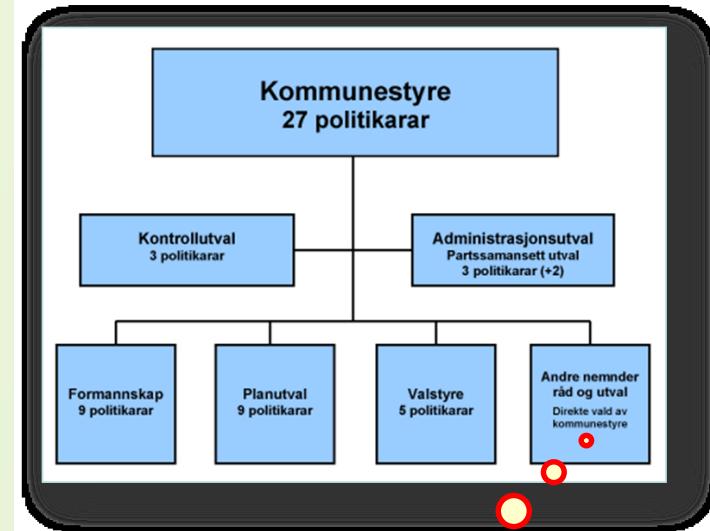
Roller og funksjoner

- **Sakkyndig ankenemnd**

- Sakkyndig ankenemnd har ansvaret for å behandle klager der vedtak i sakkyndig nemnd opprettholdes
- Skal gjøre selvstendige vurderinger av hver enkelt klage og skal begrunne sitt vedtak om eiendomsskattetakst
- Skal bistå sakkyndig nemnd ved utarbeidelse av rammer og retningslinjer
- Sakkyndig ankenemnds takstvedtak er endelig og kan kun bringes inn for rettsapparatet for videre behandling

Kommunestyret

- Vedtak om innføring av eiendomsskatt, eventuelt gjennomføring av alminnelig taksering
- Vedta området for skatteutskriving (hele eller deler av kommunen)
- Vedta eigedomsskattevedtekter for kommunen (men *ikke* rammer og retningslinjer)
- Velge medlemmer til skattetakstnemndene; sakkyndig nemnd og sakkyndig ankenemnd
- Vedta eventuelt bruk av reduksjonsfaktor (10 år)
- Vedta eventuelt bunnfradrag (årlig)
- Vedtak om fritak i samsvar med lovens §7 (årlig)
- Vedta skattesats (2-7 promille, eventuelt differensiert skattesats) (årlig)

Skattetakstnemndene

Virkemidlene

Kommunestyret

- (Kommuneloven)
- Lov om eigedomsskatt
- **Skatten**
- Promillesatsen (skatteøre)
- Bunnfradraget
- **Reduksjonsfaktoren** (frarådes – 10 år – fram til neste retaksering)
- Fritakene etter § 7

Skattetakstnemndene

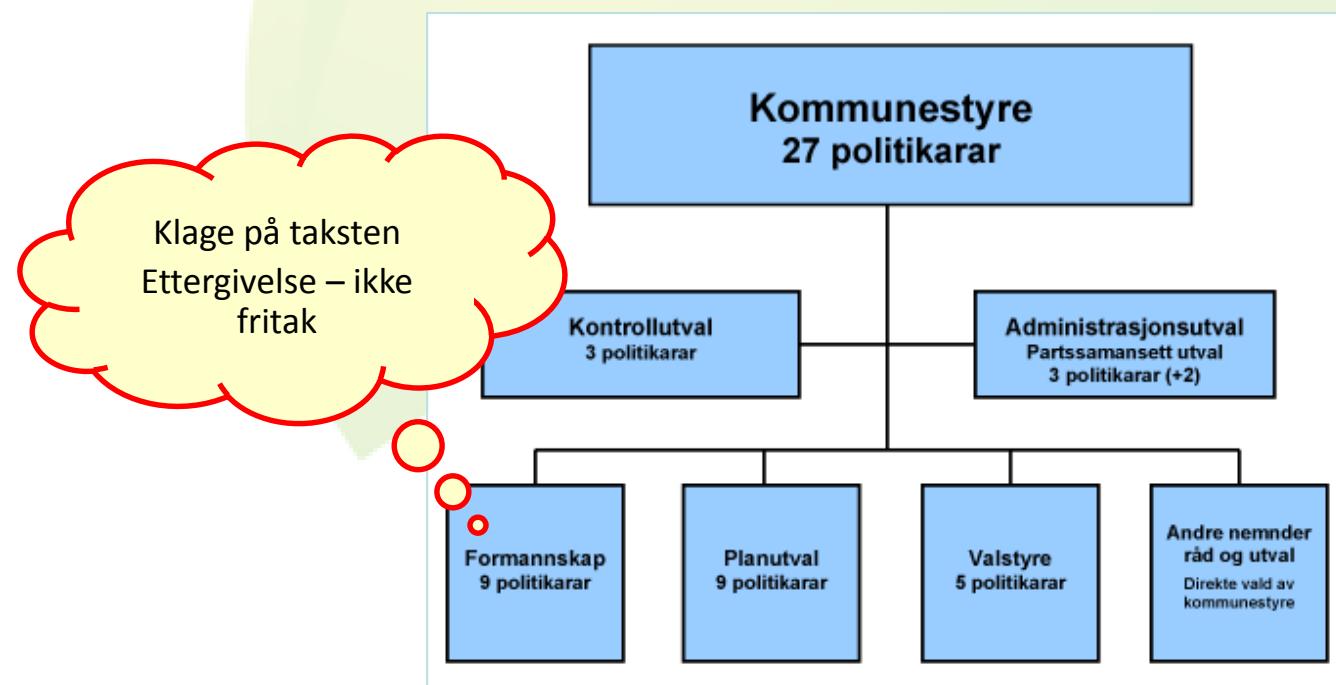
- Lov om eigedomsskatt
- **Taksten**
- Sjablongverdiene
- Vurderingskriteriene
- Sonefaktorene

§ 7 «Kan-paragrafen» til kommunestyret

- § 7. Kommunestyret kan fritaka desse eigedomane heilt eller delvis for eigedomsskatt:
  - a) Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.
  - b) Bygning som har historisk verdi.
  - c) Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.
  - d) Bygning og grunn i visse luter av kommunen.
  - e) (utgått)

Formannskapet

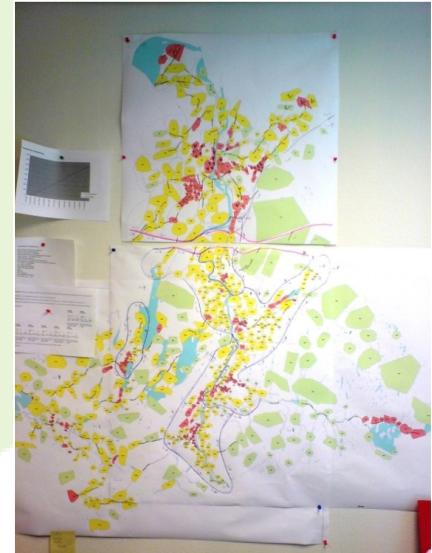
- ✓ Kan klage på vedtak i sakkyndig nemnd
- ✓ Ettergivelse av eiendomsskatt (§ 28)

Administrasjonens oppgaver

- ✓ Forslag til metode
- ✓ Innspill til rammer for taksering
- ✓ Framskaffe faktagrunnlag
- ✓ Kommunikasjon med eiendomsbesitterne
- ✓ Besiktigelse
- ✓ Produksjonsstyring
- ✓ Forslag til takst
- ✓ Organisere eiendomsskattekontoret

En omfattende jobb...

Fra Melhus kommune

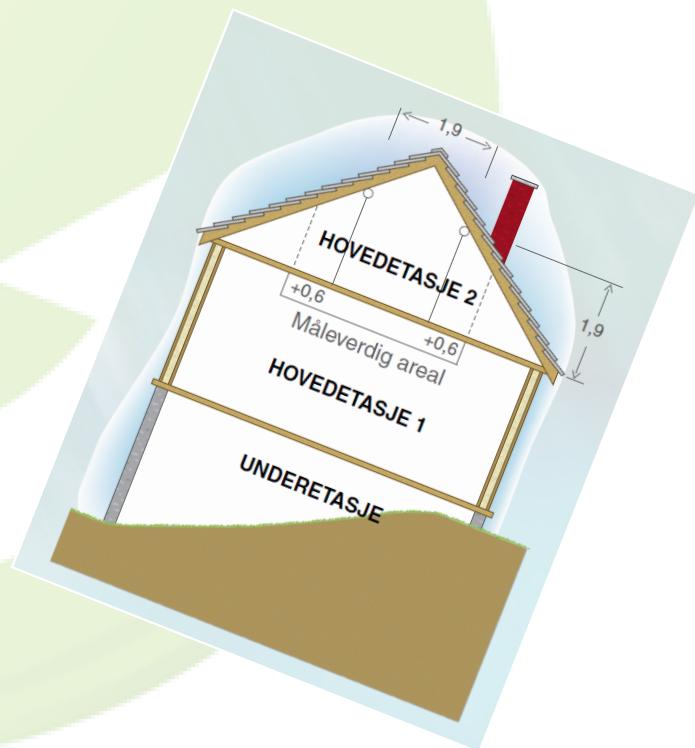
§ 5: obligatorisk fritak

§ 5. Fri for eigedomsskatt er:

- a) Eigedom som **staten** eig, så langt
  - eigedomen vert nytta av Kongen eller kongehuset, Stortinget eller Regjeringa
  - eigedomen vert nytta til kulturelle føremål, slik som idrettsanlegg, musé, teater, skulpturar m.v.
  - eigedomen har historisk bygg eller anlegg
  - eigedomen vert nytta av Forsvaret til forsvarsanlegg, avgrensa leirområde eller militært øvingsområde
  - eigedomen tilhører staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål
  - eigedomen er vassfall, fabrikk eller anna føretak som staten eig og som tener ålmennyttige føremål
- b) Eigedom som hører til jernvegar til ålmenn bruk, så langt og så lenge eigedomen vert nytta i verksemda.
- c) Kyrkjer.
- d) Eigedomar som **kommunen** sjølv eig.
- e) Legasjons- og konsulateigedomar som ein annan stat eig, når den andre staten fritek norsk eigedom for tilsvarende skatt hjå seg.
- f) Eigedom som statens lufthamnselskap eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a femte strekpunkt.
- g) Eigedom som helseforetak eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a sjette strekpunkt.
- h) Eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk, herunder gartneri og planteskule tilknytta slik drift.
- i) Ikkje utbygde delar av Finnmarkseiendommen sin grunn i Finnmark fylke. Dette fritaket gjeld likevel ikkje tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- j) Område som er vedteke verna som **nasjonalpark** eller naturreservat i medhald av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Fritaket gjeld også for område verna som nasjonalpark eller naturreservat etter den tidlegare lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- k) **Lavproduktiv grunneigedom** som staten eig direkte eller indirekte, så langt den tener ålmennyttige føremål. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.

Eiendomsbesitteren

- **Kvalitetssikre faktagrunnlaget**
  - Får tilsendt faktaopplysninger og informasjon om takseringen etter synfaring
- **Innspill til synfaringa**
- **Kan klage på takstvedtaket**
  - Innsyn i hvordan taksten er beregnet
  - Begrunne klagen
    - Faktagrunnlaget
    - Skjønnsmessige vurderinger
    - Politiske vedtak

Media

- Kan ha en sterk posisjon, og skape en god del uro rundt prosjektet
- Viktig med en god dialog. Vær i forkant med kommunikasjon
- Besiktigerne - prosjektets ansikt utad

Fra presentasjonen av besiktigerkorpset i
Melhus kommune

~~TRESFJORDIN~~

lørdag 5. desember 2009

Dette vil eiendomsskatten i Vestnes koste deg...

12:25:00 | Lagt inn av Øyvind Granberg

La oss gå ut fra et enkelt beløp som 1 million kroner i taksert verdi av en eiendom. Dette er ganske lavt, men har du en eiendoms som takseres til 2 millioner så gang dette med, ja nettopp 2.

Innslaget på eiendomsskatten er av administrasjonsjefen foreslått satt til 2 promille. Det vil si at i vårt eksempel settes eiendomsskatten til to tusen kroner første året.

Målet er, og samtlige politikere som er for innføring av eiendomsskatt i kommunen har bekreftet dette, lovens maksimum på 7 %. Det er ikke lov å øke satsene med mer enn 2 % i året.

Andre året blir da eiendomsskatten satt til det dobbelte av det første, nemlig 4 tusen kroner.

Tredje året blir satsen 6 % og 6 tusen kroner.

Fjerde året er maksimum på 7 % oppnådd, og en eiendomsskatt på 7 tusen kroner pr million i verdi.

Snitt kvadratmeterpris på boliger i Møre og Romsdal er på rett under tjue tusen kroner i dag. Grunnlaget for eiendomsskatten er eiendommens objektive omsetningsverdi. Med andre ord markedsverdi. Ikke ligningsverdi.

Derfor vil en huseler som kan få to og en halv million kroner for eiendommen sin på det åpne markedet om få år måtte betale hel 17 500 – sytten tusen fem hundre – kroner i eiendomsskatt. Regn for all del ikke med at skatten vil noen gang forsvinne hvis kommunen kommer på rett kjøl igjen. Tvert i mot vil den økes. Vi er da ikke naive, er vi vel?

SEARCH

drevet av Google™

BLOG ARCHIVE

- [august \(5\)](#)
- [juli \(12\)](#)
- [juni \(4\)](#)
- [mai \(8\)](#)
- [april \(19\)](#)
- [mars \(6\)](#)
- [februar \(6\)](#)
- [januar \(13\)](#)
- [desember \(8\)](#)
- [november \(7\)](#)
- [oktober \(12\)](#)
- [september \(29\)](#)
- [august \(27\)](#)
- [juli \(14\)](#)
- [juni \(25\)](#)
- [mai \(11\)](#)
- [april \(12\)](#)
- [mars \(6\)](#)
- [februar \(5\)](#)
- [januar \(2\)](#)
- [desember \(6\)](#)
- [november \(4\)](#)
- [oktober \(5\)](#)
- [september \(5\)](#)
- [august \(4\)](#)
- [juli \(3\)](#)

facebook

For oss som er mot innføring av eiendomsskatt i Vestnes er på Facebook

E-post
sverreantonson@gmail.com
 Forbi pålogge

Search for people, places and things

For oss som er mot innføring av eiendomsskatt i Vestnes er på Facebook

Vegg Info Diskusjoner Bilder Video Arrangementer

Informasjon

Kategori: Vanlige interesser - Politikk
Beskrivelse: Gruppe for personer som er imot at Vestnes Kommune skal innføre eiendomsskatt.

Vis mer

30. november 2010 kl. 03:45 · Liker · Knut Eidsvold

Jasper de Mooij Home * * *

Like Message *

380

Nei til eiendomsskatt i Rakkestad

380 likes · 21 talking about this

Rakkestad, og mener hver stein må snus for å avskaffe denne usosiale eiendomsskatt i Rakkestad.

HØYRE Photos Likes

See all

Recent Posts

Rune Hoftun

Er det noe som vet om det skal betales eiendomsskatt på redskapshus/stall?

Share · 2 April at 14:31 via Mobile

View 4 more comments

Ole Viggo Ronning

Må finnes noe system for å kunne ikke kommunen sin avgjørelse da.

Finnes nok en nøytral 3.punkt man bør få koblet inn i saken.

2 April at 16:44

Rune Hoftun

Legg truende det var gjev seg jeg så lenge det aldri har vært sagt om noen garasje heller. Å jeg var faktisk hjemme når de folk var i taksene og da såg de med egne øyne at det ikke var noen garasje og enda har de skrevet det.

2 April at 16:50 via mobile

Jan Birger Elde

Gratulerer folkens! Det viser at det nyter å engasjere seg. Tro ikke at Ap, KrF og Sp "fant på" dette av seg selv! Det er kunn den sterke misnøyen og frustrasjonen innbyggerne har vist, bla på Facebook, at de har innsatt at det blir for dyrøt for folk fest!

Share · 23 March at 04:59 near San Francisco, CA

12 people like this. Seen by 112

View 14 more comments

Nina Steen Jensen

Kjøpt og betalte for noe jeg ikke kan bruke som jeg vil.

25 March at 16:06 · 42 2

Anne Christin Haugland

sant nok...pappa bruker det som parkeringsplass.....hehe...pappa det rettet'

Sponsored Create Advert

Is she hot?

Vi har 139 kvinnelige medlemmer innenfor en 25 kilometers radius av der du befinner deg. R...

Like This Page

Hi av ti gjør det bedre

Faglig tyngde og relevant innhold gir mange karriereleff etter videreutdanning ved BI.

Vi forstår hinanden ikke!

Nordmenn elsker det danske språket. Her er noen av de morsomste ordene og uttrykkene!

T-skjorter hos Zalandoo

Klikk her for å se vårt store utvalg av t-skjorter! Gratis frakt!

Vekttan for Menn

Recent Posts by Others

Anne Trøbråten

Nå fremmer kommunen forslag for økning av eiendomsskatt.

Odd Sten Gundersen

Ike bare i Rakkestad ,men hele landet.

Knut E. Andersen

Eiendoms statthen virker utrolig kommunistisk,...men det går...

Hvaler og Politikk

https://www.btv.no/folksider/lodingen/article5229118.ece

Ole Hovengen

Nei til eiendomsskatt over alt! Elere av eiendom skal kun bet...

More Posts

Like · Comment · Share

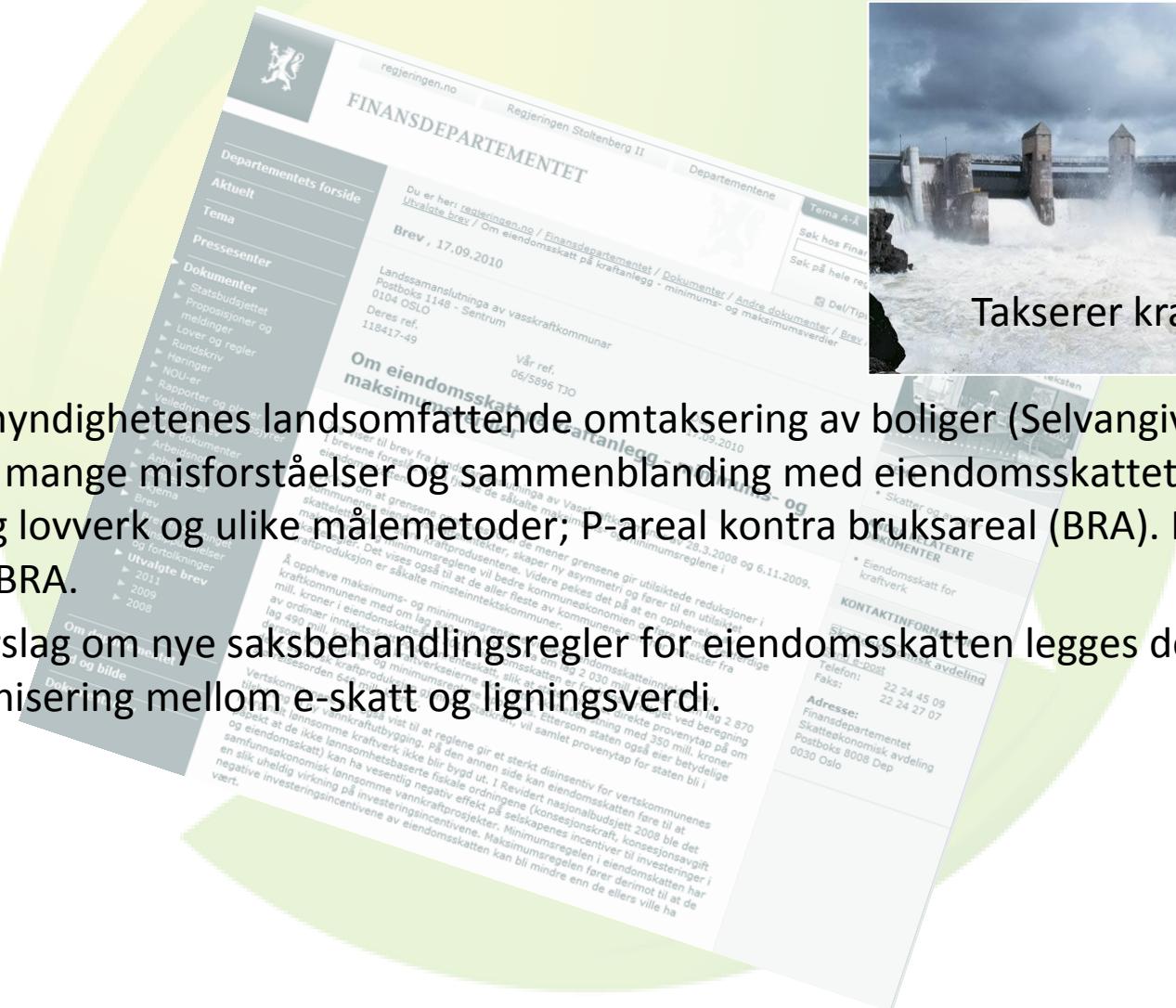
17 people like this.

Wiggo Sørlien Dette kunne være noe for Hvaler Høyre?

2 Likes

Ligningsmyndighetene

- Ligningsmyndighetenes landsomfattende omtaksering av boliger (Selvangivelsen 2010) har skapt mange misforståelser og sammenblanding med eiendomsskattetaksten. Forskjellig lovverk og ulike målemetoder, P-areal kontra bruksareal (BRA). Kommunene benytter BRA.
- I følge forslag om nye saksbehandlingsregler for eiendomsskatten legges det ikke opp til harmonisering mellom e-skatt og ligningsverdi.

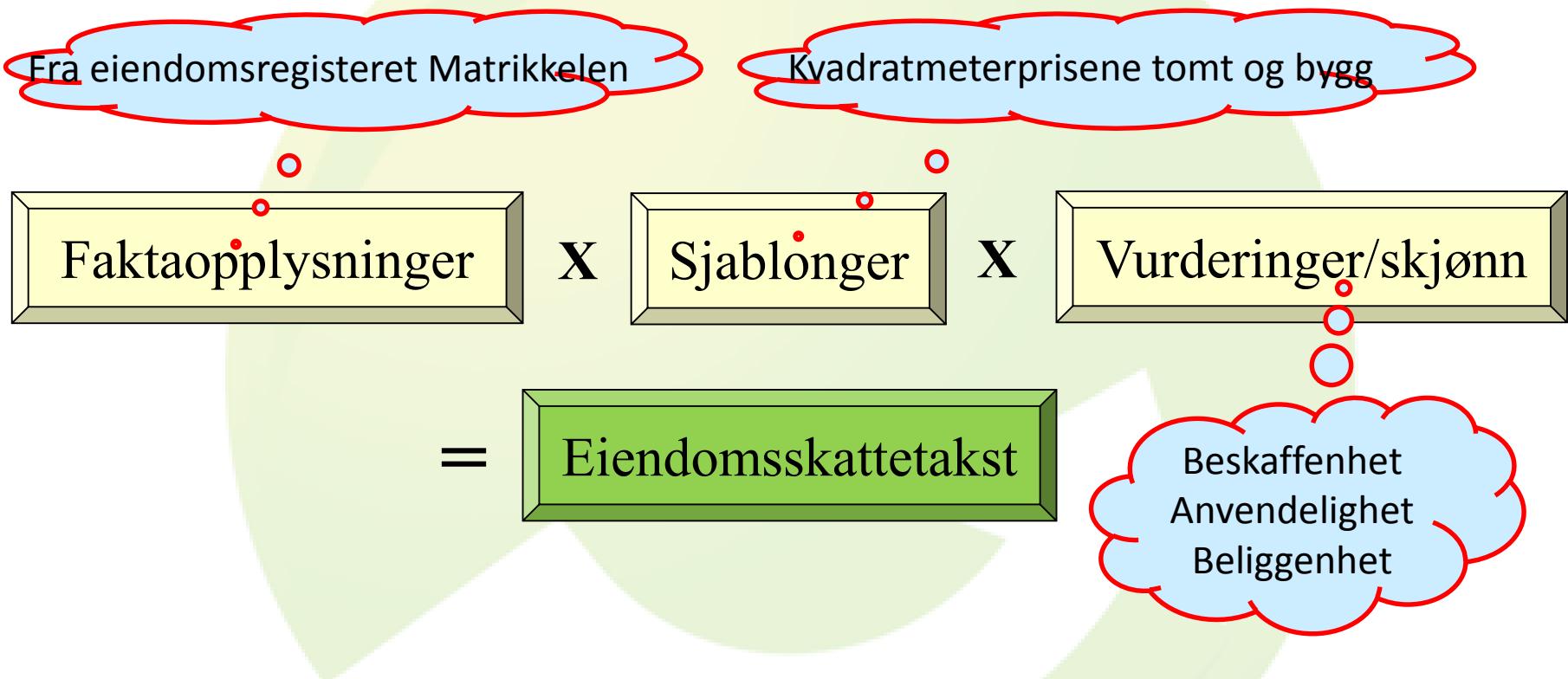

Takserer kraftverk

Mer om taksering

Oppbygging av eiendomsskattetakst

Eventuelt i kombinasjon med "protokoller"; det vil si tillegg/fratrekk i sjablongtakst.

Kan i enkelte tilfeller erstatte sjablongtakst helt og holdent.

Takseringsmetode

- Matrikkel, kunderegister, faktureringssystem, DEK gir faktainformasjon
- Sakkyndig nemnd avklarer prinsipper og vurderinger i dokument "Rammer og retningslinjer....". Overordnede skjønnsvurderinger
- Innspill fra besiktiger og eiendomsbesitter bidrar til kvalitetssikring
- Skjønnsmessig vurdering (besiktigelse)
- Sakkyndig nemnd og administrasjonen reviderer og kvalitetssikrer
- Taksten vedtas, først foreløpig, så endelig
- Offentlig ettersyn. Påfølgende klagebehandling.
- Moderne forvaltning
- iPAD-basert besiktigelse

App-pilotering i Namsos

Smart kombinasjon

På eiendommen: vurderingsfaktorer

- IF (Indre faktor): forhold PÅ eiendommen - standard, kvalitet
- YF (Ytre faktor): forhold RUNDT eiendommen –støy, utsikt osv.
- SF (SoneFaktor): beliggenhet i kommunen

Vanlig bruk av «indre faktor»

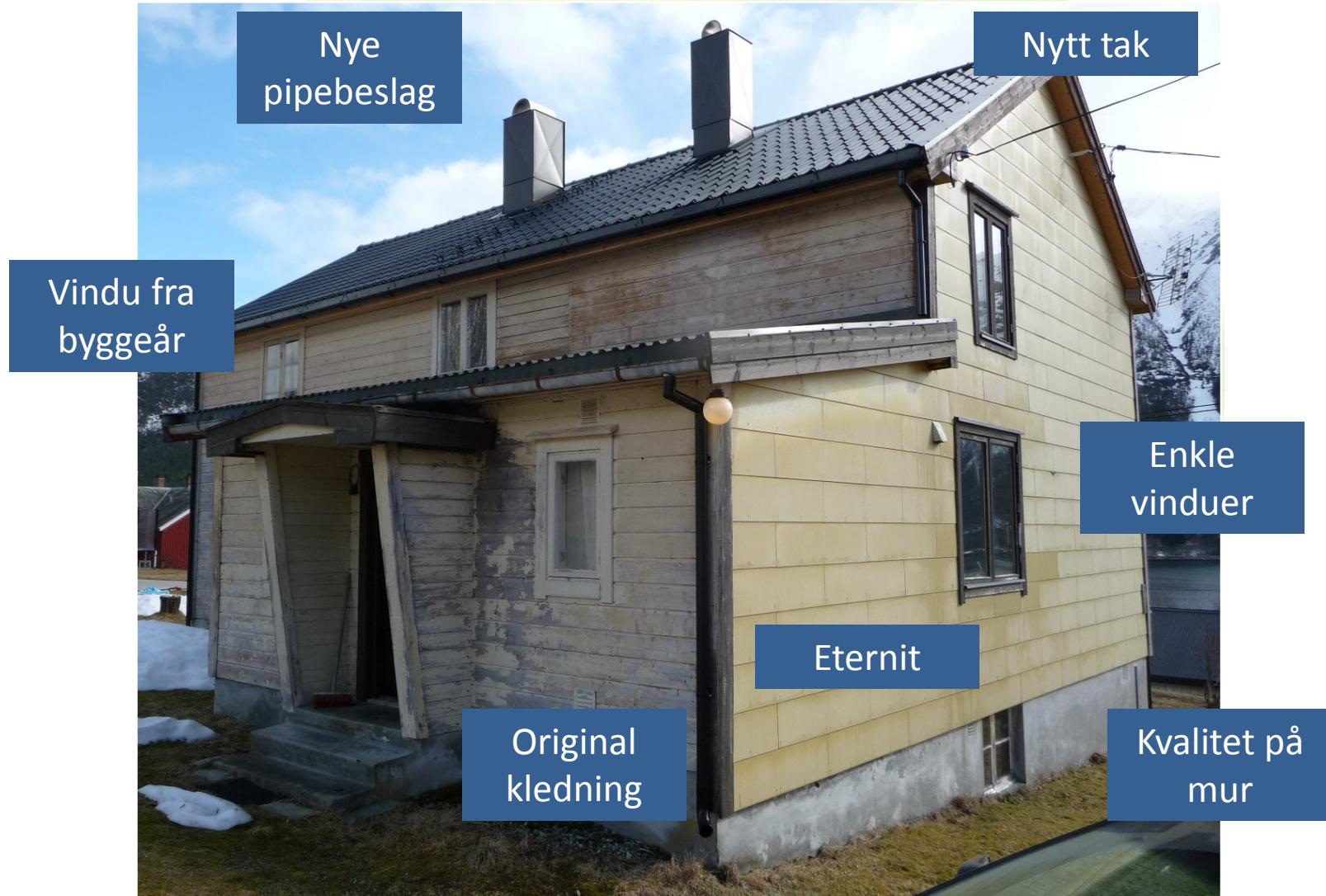
Bygning tatt i bruk	Høy standard	Normal standard	Lav standard
Før 1967	0,8-0,9	0,7	0,5-0,6
1967 - 1985	0,9-1,0	0,8	0,6-0,7
1986 - 1997	1,0-1,1	0,9	0,7-0,8
1998 - 2011	1,1-1,2	1,0	0,8-0,9
2012 eller senere	1,2-1,3	1,1	0,9-1,0

Vedlikehold vurderes i forbindelse med indre faktor (IF)

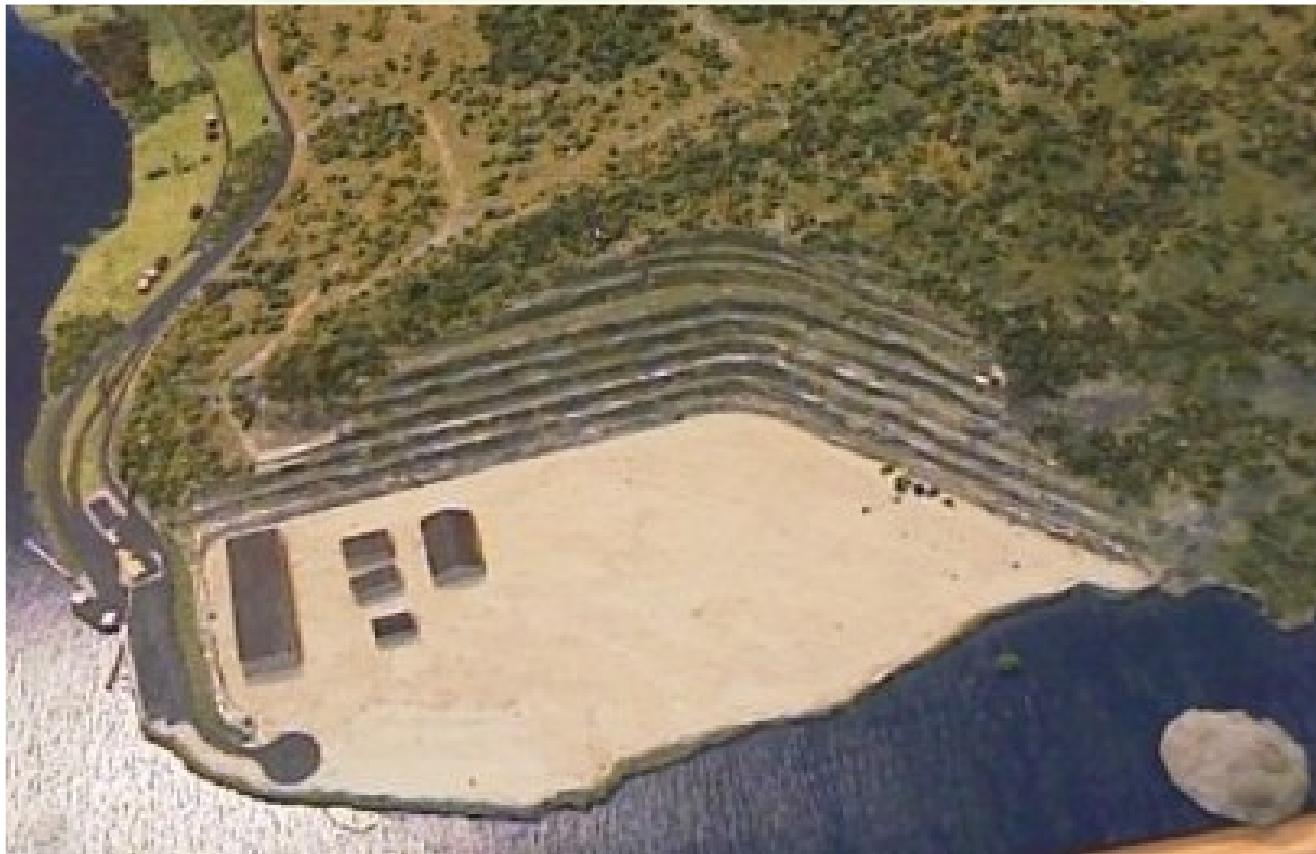

Manglende vedlikehold vurderes ved besiktigelse. Indre faktor (IF) beskriver forhold på eiendommen, som bygningenes beskaffenhet (tilstand; standard og kvalitet). I den nederste delen av skalaen finner vi *rehabiliteringsobjekter* og *rivningsobjekter*.

Forhold som innvirker på indre faktor (IF)

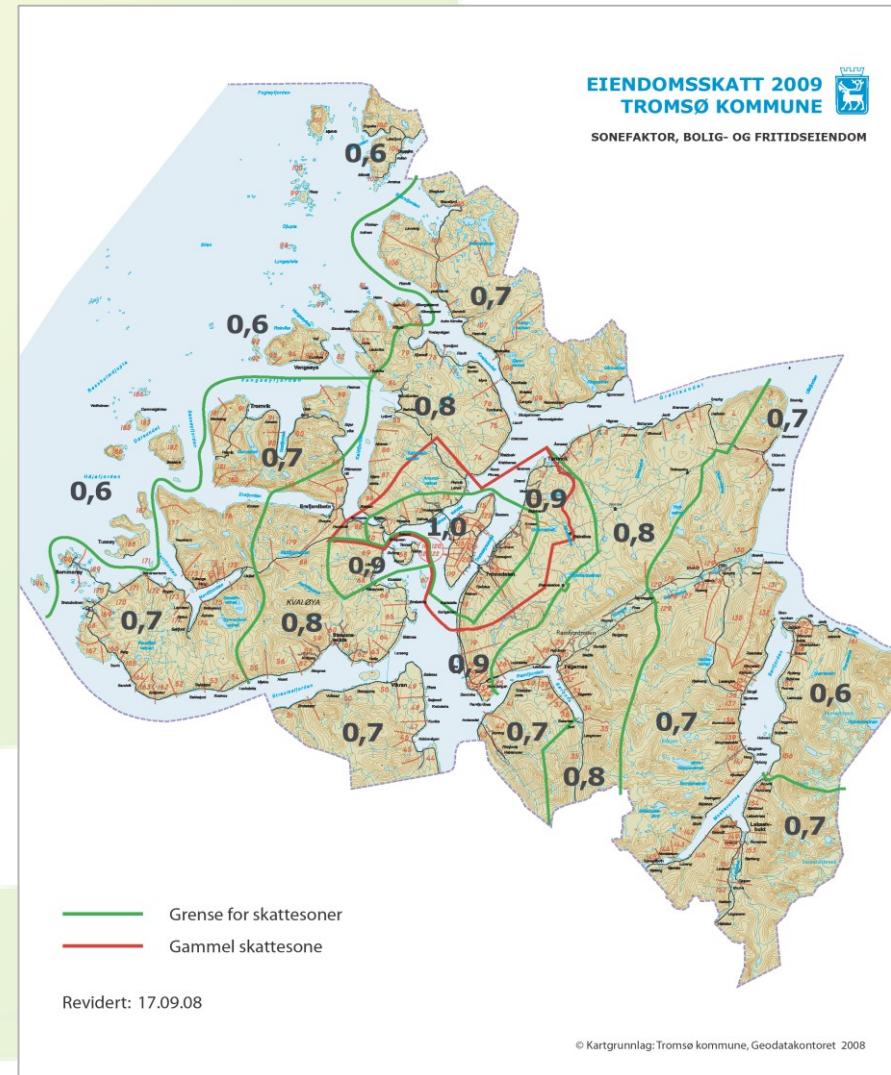
Bruk av ytre faktor (YF)

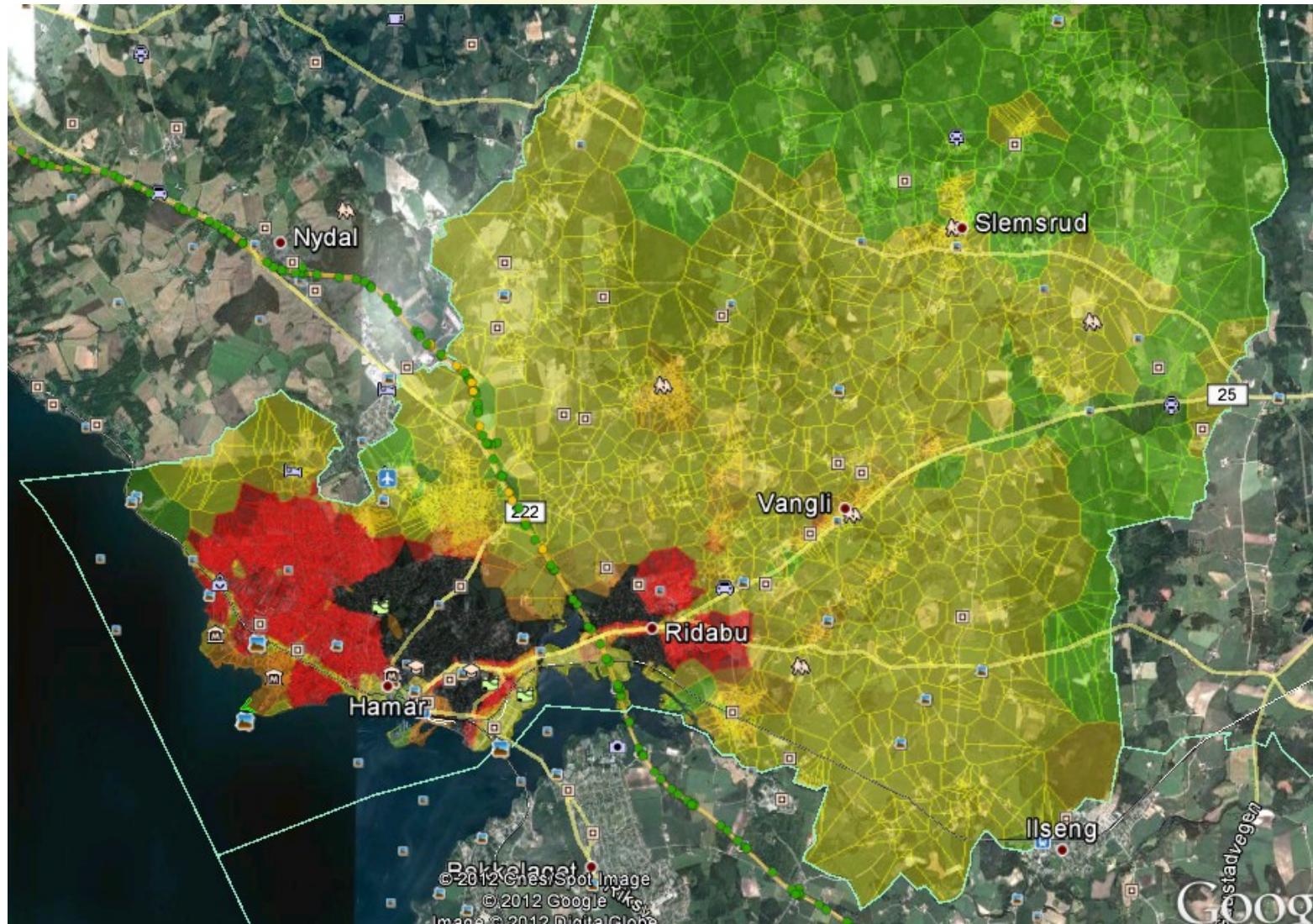
YF benyttes når en vil ta hensyn til spesielle forhold på og rundt eiendommen. Det kan likeså godt være positive forhold som solforhold og utsikt, som negative saker som støy, forurensing og trafikk.

Sonefaktor

- Avspeiler omsetningsverdi og geografisk beliggenhet
- Kan differensiere mellom bolig-, fritids- og næringseiendommer/verk & bruk

Alternativ: beliggenhetsfaktor

Eksempel oppbygging takst

Enebolig:

H1 = 56 kvm, H2 = 25 kvm, K = 48 kvm

Sjablongtakst: $56 \times 8000 \times 1 + 25 \times 8000 \times 1 + 48 \times 8000 \times 0,3 = \underline{\text{kr } 763\,200}$

Garasje:

H1 = 18 kvm

Sjablongtakst: $18 \times 2000 \times 1 = \underline{\text{kr } 36\,000}$

Tomt:

2800 kvm
Reduseres til 1000 kvm vha tomteprotokoll
Takst: $100 \times 1000 = \underline{\text{kr } 100\,000}$

Faktorsetting

- *Byggeår 1951*
IF settes til 0,7

- *Mye hinder av reinsdyr*
YF settes til 0,9

- *Eiendommen ligger i utmarka*
SF settes til 0,6

Taksten blir:

**Sjablongtakst x
vurderingsfaktorer**

$$(763\,200 + 36\,000 + 100\,000) \times 0,7 \times 0,9 \times 0,6 = \underline{\text{kr } 339\,800}$$

Fra takst til skatt – med KomTek eiendomsskatt

The screenshot illustrates the workflow in the KomTek property tax software:

Tax data for the property (Takstdata på eiendommen):

Skatteeiendom	Nummer	NT	Type	Areal Matrikkel	Areal avg	Pris	Sum bygg	Andel tomt	Sum tomt	Andel sk.edm.	Takst
Tomter	H-01	Etg	Tomt	Best. grunneiendom	1 017,0	1 017,0	100		101 700	1/1	101 700
			Bygg	Enebolig	209,0	119,4	10 000	1 194 000	1/1	1 194 000	1/1
		K-01	Etg	Hovudetasje	97,0	97,0	10 000	970 000			
			Kjellretasje	112,0	22,0	10 000	220 000				

Property details (Skatteeiendom):

Skatteeiendom	Sjablontakst	Takst	Skatt
Skatteleiste : Ingen	Matrikkel tomt : 101 700 kr	Takst status : Vedteke av sakkunnig nemd	Skattenivå 100 %
Type eiendom : Bustad	Matrikkel bygg : 1 194 000 kr	Faktor indre forhold : 0,9	Bunnfradrag 200 000 kr
Fritak : Ingen	Protokoll tomt : 0 kr	Faktor ytre forhold : 0,8	Skattegrunnlag 546 000 kr
Takstmetode :	Protokoll bygg : 0 kr	Sonefaktor : (Sone 2) 0,8	Promille 2 o/oo
Takst bekriftet : Nei	Sum sjablon takst : 1 295 700 kr	Forslag takst : 746 323 kr	Beregnet skatt 1 092 kr
		Takst : 746 000 kr	

Navigation and status bar:

- Vis skatteeiendom ...
- Endre skatteeiendom ...
- Slett skatteeiendom ...
- Ny skatteeiendom ...
- Vis takstdata
- Vis endringer
- Historikk
- Hjelp

Skattegrunnlag | Korrekjonsprotokoll | Saksgang | Matrikkel info | Alle gebyrer | Gebyrer | Meldinger

Klar ... Antall avt : 265

Illustrasjonen viser veien fra sjablongtakst , via taksten satt av skattetakstnemnda, til bunnfradrag og skatt etter kommunestyrets vedtak. Eksemplet viser enebolig fra 1994.

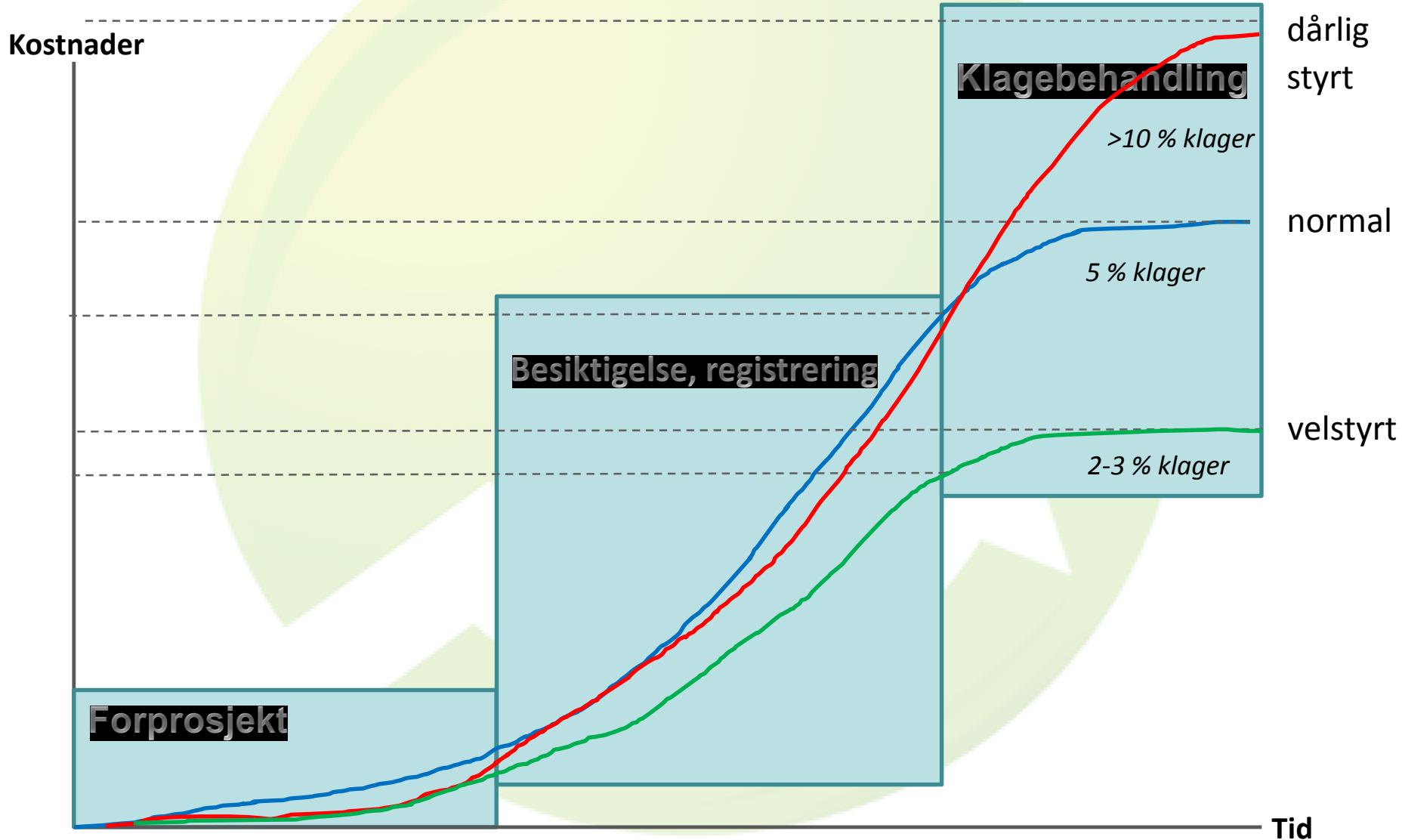
Økonomi (1)

KSE(*): totalkostnader til et takseringsprosjekt (i millioner) er
antall innbyggere / 1000

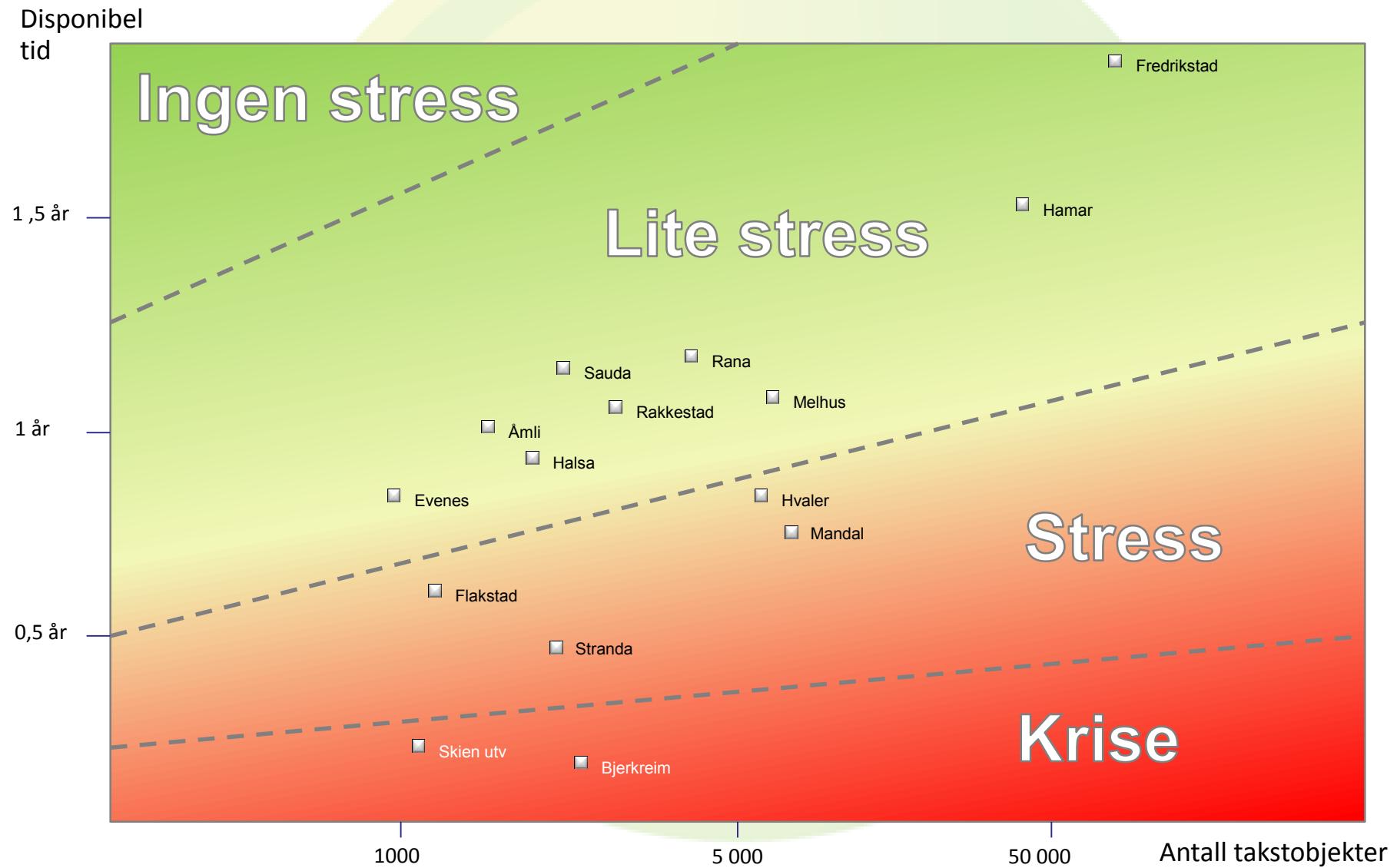
- Gjelder totaløkonomien; man ser bort fra hvem som gjør hva
- Både eksterne og interne ressurser medfører kostnader
- KSE-reglen stemmer spesielt godt for mindre og mellomstore kommuner

(*) *KSE: Kommunenes Sentralforbund sitt forum for Eiendomsskatt*

Økonomi (2): s-kurver

«Stressnivået»

Forvaltning

November og desember

- Ajourhold av konsjonseiendommer etter lister fra plan og næring
- Ajourhold av reguleringsplaner etter lister fra plankontoret
- Behandling av fritakssøknader i kommunestyret (§7)
- Årlig vedtak kommunestyret – skattesats og bunnfradrag
- Oppdatering av informasjon på nettsider.

Oktober

- Etterarbeid

September

- Fakturering 2. termin
- Avslutter besiktigelse

August

- Første møte i STN

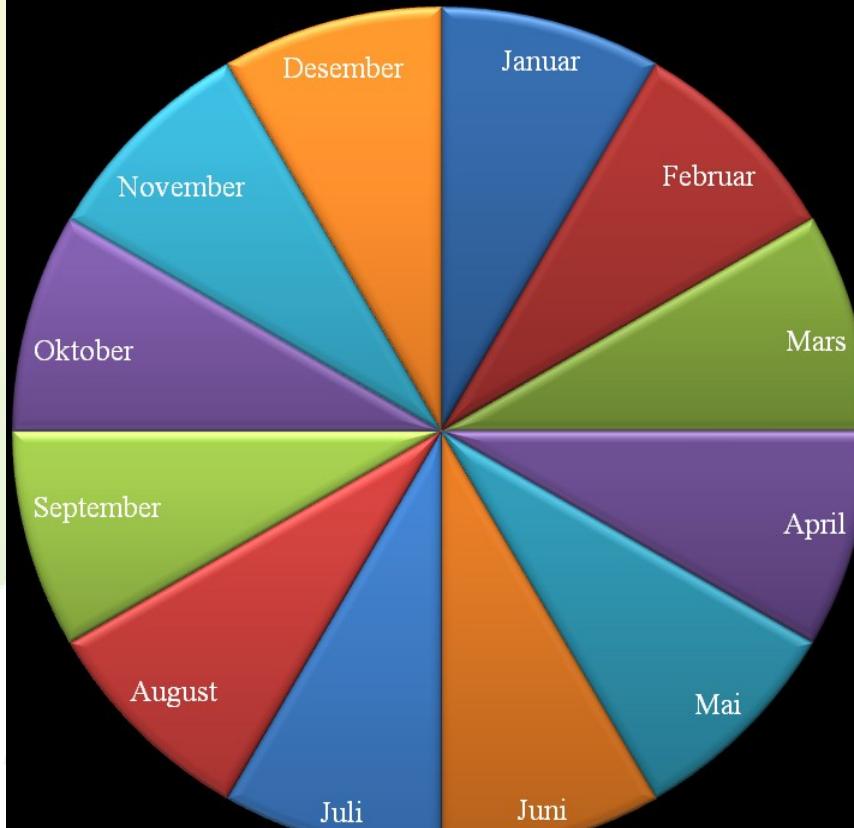
Juli

- Besiktigelse av blant annet fritidseiendommer med eier til stede
- Annen besiktigelse

Siste onsdag hver måned

- Samarbeidsmøter geodata, byggesak og innfording.

Årshjulet for eiendomsskatt

Januar

- Nytt skatteår
- Takst gjelder fra 01.01.
- Siste rest av besiktigelse for nytt skatteår

Februar

- Endelig vedtak i STN
- Klargjøring offentlig ettersyn
- Info til Servicetorget

Mars

- 1. mars – frist for utskrivning av takst, skattelister legges til offentlig ettersyn, skatteseddel sendes til samtlige eiendomsbesittere
- 3 ukers klagefrist
- Fakturering 1. termin

April og mai

- Klagebehandling
- Besiktigelse klagesaker
- Matrikkelsynkronisering
- Saksforberedelse OSTN
- Nemndsmøter OSTN
- Utsendelse vedtak takst og skatt
- Info til Servicetorget

Juni

- Nytaksering/omtaksering
- Besiktigelse av godkjente og igangsatte bygg

Noen gode råd til slutt

- Ikke undervurder kompleksiteten
- Sørg for god kommunikasjon rundt prosjektet
- Matrikkelen er alfa og omega
- Bruk rådgivere for hva de er verdt
- Samkjør med nabokommunene